

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 20

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres / 20
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	2
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
José Alejandro Pitaluga Ivorra alejandro.pitaluga@uib.cat	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

L'assignatura "Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres", juntament amb la de "Processos i Contextos Educatius" i la de "Interacció i Convivència a l'aula", forma part del mòdul "Processos i contextos educatius" del bloc genèric dels Màster en Formació del Professorat. És una assignatura de caràcter obligatori de 2 crèdits que es desenvolupa al primer semestre i comuna a totes les especialitats.

Professor: Alejandro Pitaluga és professor de secundària des de l'any 1992. Al llarg d'aquests anys ha exercit la docència a centres de Formentera, Menorca i Eivissa. Ha ocupat diversos càrrecs a instituts d'educació secundària entre els quals destaquen dos anys com a cap de departament a l'IES Maria Àngels Cardona (Ciutadella), 4 anys també com a cap de departament a l'IES sa Blanca Dona (Eivissa), dos anys com a cap d'estudis a l'IES sa Blanca Dona (2002-2004) i vuit anys com a director al mateix centre (2010-2017). Ha col·laborat, com a formador, en cursos de funció directiva organitzats per la Direcció general de Formació professional i Formació del professorat de la Conselleria d'Educació i Universitat de les Illes Balears. Des de l'any 2018 és professor associat de la UIB per al Màster de Formació del Professorat a la seu d'Eivissa.

Requisits

Competències

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 20

Específiques

- * Conèixer l'organització i el funcionament del centre educatiu, així com participar activament a aquest com a membre de l'equip docent. (CE35)
- * Conèixer l'entorn sociocultural i econòmic del centre. (CE36)
- * Conèixer la normativa i l'organització institucional del sistema educatiu, a nivell general de l'Estat espanyol i de la Comunitat de les Illes Balears, i models de qualitat i millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament. (CE37)
- * Treballar en equip i cooperar amb altres docents, amb professionals de l'educació, professionals dels serveis educatius i dels serveis socials relacionats, així com amb la comunitat educativa en general. (CE38)
- * Participar en la definició del projecte educatiu i a les activitats generals del centre tot atenent a criteris de millora de la qualitat, l'atenció a la diversitat, la prevenció de problemes d'aprenentatge i de convivència. (CE39)
- * Proposar i col·laborar en iniciatives que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura a l'entorn on estigui ubicat (CE40)
- * Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els distints aspectes relacionats amb la professió docent (CE41)
- * Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social. (CE43)
- * Desenvolupar una actitud reflexiva i crítica davant l'entorn social i cultural, l'entorn institucional on es treballa i davant la pròpia pràctica professional. (CE45)

Genèriques

- * Conèixer la normativa i l'organització institucional del sistema educatiu, així com els models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament (CG9).
- * Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual, les perspectives i la interrelació amb la realitat social de cada època (CG10).

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- Tema 1. L'ensenyament secundari al conjunt del sistema educatiu
- Tema 2. L'organització del centre educatiu
- Tema 3. Documents institucionals i curriculars que regulen l'organització del centre
- Tema 4. El treball en equip del professorat
 - * De la individualització a la personalització de les propostes d'ensenyament i aprenentatge
 - * Del treball individual del professorat al treball en equip
 - * La importància del treball en xarxa
- Tema 5. Mesures organitzatives i curriculars per a l'atenció a la diversitat
 - * L'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu
 - * De la integració a la inclusió
 - * El disseny per a tothom

* Els suports

Metodologia docent

Els continguts de l'assignatura s'exposaran a classe emprant documentació diversa, audiovisuals i textos, i es treballaran mitjançant el debat i la reflexió.

Per assolir les competències es realitzaran activitats individuals i en grup amb el suport del docent.

A la plataforma virtual l'alumnat disposarà del cronograma de les activitats i del material necessari pel desenvolupament de l'assignatura. Així mateix serà l'espai de comunicació entre professorat i alumnat i entre els propis alumnes.

Activitats de treball presencial (0,48 crèdits, 12 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició dels continguts	Grup gran (G)	Es combinarà la presentació del professor amb activitats d'aprenentatge individual i en grup. Es fomentarà la intervenció de l'alumnat mitjançant la discussió i el debat.	6
Classes pràctiques	Activitats pràctiques	Grup gran (G)	Es combinarà l'aprenentatge individual i en grup. Es promourà la participació dels alumnes en la realització d'activitats pràctiques tals com: anàlisi de documents audiovisuals, l'estudi de casos i comentari al voltant de documents.	6

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (1,52 crèdits, 38 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Aprofundiment sobre els continguts	L'alumnat haurà d'aprofundir en la matèria a través de lectures complementàries. Durant les sessions s'indicaran les fonts a consultar. Caldrà l'elaboració individual d'una anàlisi dels continguts i reflexió sobre l'aprenentatge assolit.	38

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 20

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Observacions:

1. Per a poder avaluar positivament l'assignatura, l'alumnat haurà d'assistir, com a mínim, al 70% de les sessions.
2. Totes les activitats obligatòries tenen una data límit de lliurament que s'especificarà a l'inici del curs.
3. Qualsevol actitud o comportament que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent ser motiu de desqualificació.
4. El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball és motiu de desqualificació; en aquest cas l'estudiant s'haurà de matricular novament el següent curs acadèmic per poder superar l'assignatura.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Activitats pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Es combinarà l'aprenentatge individual i en grup. Es promourà la participació dels alumnes en la realització d'activitats pràctiques tals com: anàlisi de documents audiovisuals, l'estudi de casos i comentari al voltant de documents.
Criteris d'avaluació	Treball en grup, per resoldre una proposta pràctica o un tema relacionat amb l'assignatura, amb una exposició oral del mateix.

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 20

Aprofundiment sobre els continguts

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (no recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà d'aprofundir en la matèria a través de lectures complementàries. Durant les sessions s'indicaran les fonts a consultar. Caldrà l'elaboració individual d'una anàlisi dels continguts i reflexió sobre l'aprenentatge assolit.
Criteris d'avaluació	Elaboració individual d'una anàlisi dels continguts i reflexió sobre l'aprenentatge assolit.

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Booth, T. y Ainscow, M. (2015). *Guía para la Educación Inclusiva: Desarrollando el aprendizaje y la participación en los centros escolares*. Madrid: FUHEM Educación y OEI.
- Echeita, G. (2006). *Educación para la inclusión o educación sin exclusiones*. Madrid: Narcea.
- Pujolàs, P. (2008). *9 Ideas clave. El aprendizaje cooperativo*. Barcelona: Graó.

Bibliografia complementària

- Ardanaz, L. et al. (2004). *La escuela inclusiva. Prácticas y reflexiones*. Barcelona: Graó.
- Arnáiz-Sánchez, P. (2009). Análisis de las medidas de atención a la diversidad en la enseñanza secundaria obligatoria. *Revista de Educación*, 349, 203-223. Recuperat de: <http://www.revistaeducacion.mec.es/re349/re349.pdf>
- Arnáiz-Sánchez, P. (2011). Luchando contra la exclusión: buenas prácticas y éxito escolar. *Innovación Educativa*, 21, 23-55.
- Blanchard, M., i Muzás, M^a.D. (2007). *Propuestas metodológicas para profesores reflexivos. Cómo trabajar con la diversidad del aula*. Madrid: Narcea.
- Bunch, G. (2008). Claves para una educación inclusiva exitosa. Una mirada desde la experiencia práctica. *Revista de Educación Inclusiva*, 1(1), 77-89.
- Carbonell, J. (2008). *Una educación para mañana*. Barcelona: Octaedro.
- Cardona, M.C. (2005). *Diversidad y educación inclusiva. Enfoques metodológicos y estrategias para una enseñanza colaborativa*. Madrid: Pearson.
- Escudero, J.M. (2005). Fracaso escolar, exclusión educativa: ¿De qué se excluye y cómo? *Profesorado, Revista de currículum y formación del profesorado*, 1(9). Recuperat de: <http://www.ugr.es/~recfpro/rev91ART1.pdf>
- Essomba, M.Á. (2006). *Liderar escuelas interculturales e inclusivas. Equipos directivos y profesorado ante la diversidad cultural y la inmigración*. Barcelona: Graó.
- Giné, C. (coord.) (2009). *La educación inclusiva. De la exclusión a la plena participación de todo el alumnado*. Barcelona: ICE-HORSORI.
- Levine, M. (2003). *Mentes diferentes, aprendizajes diferentes*. Barcelona: Paidós.
- Macarulla, L., i Saiz, M. (coords.) (2009). *Buenas prácticas de escuela inclusiva. La inclusión de alumnado con discapacidad: un reto, una necesidad*. Barcelona: Graó.
- Marchena, R. (2005). *Mejorar el ambiente en las clases de secundaria. Un enfoque práctico para responder a la diversidad desde el aula*. Málaga: Aljibe.

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 20

Martínez, B. (2005). Las medidas de respuesta a la diversidad: Posibilidades y límites para la inclusión escolar y social. *Profesorado, Revista de currículum y formación del profesorado*, 1(9). Recuperat de: <http://www.ugr.es/~recfpro/rev91ART2.pdf>

Muntaner, J.J. (2009). *Escuela y discapacidad intelectual. Propuestas para trabajar en el aula ordinaria*. Sevilla: MAD.

Pujolàs, P. (2009). La calidad en los equipos de aprendizaje cooperativo: algunas consideraciones para el cálculo del grado de cooperatividad. *Revista de Educación*, 349, 225-239. Recuperat de: <http://www.revistaeducacion.mec.es/re349/re349.pdf>

Ruiz i Bel, R. (2008). *Plans múltiples i personalitzats per a l'aula inclusiva*. Vic: Eumo.

Thomas, G., i Loxley, A. (2007). *Deconstrucción de la educación especial y construcción de la inclusiva*. Madrid: La Muralla.

Vaello, J. (2011). *Cómo dar clase a los que no quieren*. Barcelona: Graó.

Wehmeyer, M.L. (2004). Inclusió, disseny universal de l'aprenentatge i aprenentatge adreçat a l'alumnat. Un marc per a la tercera generació del moviment inclusiu. Congrés Internacional Una escola per a tothom. Disponible en:

http://www.edubcn.cat/rsc_gene/extra/05_pla_de_formacio/direccions/primaria/bloc2/91_Inclusio_wehmeyer.pdf

